

DUYURU**Sayı: 2018/043****BURSA, 27.04.2018****Konu:****15 MİLYON ABD DOLARI VE ÜSTÜNDE DÖVİZ KREDİ BORCU OLAN FİRMALARIN TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI'NA YAPACAKLARI VERİ BİLDİRİMİ VE BU BİLDİRİMLERİN BAĞIMSIZ DENETİMİ**

17.02.2018 tarih ve 30335 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan **“Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”** hakkında **25.04.2018 tarih ve 2018-029** sayılı sirkülerimiz ile bilgi verilmiştir.

Söz konusu düzenleme çerçevesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bünyesinde kurulan Sistemik Risk Veri Takip Sistemi ile 15 milyon ABD doları ve üzerinde döviz cinsinden borcu bulunan firmaların, döviz pozisyonlarını etkileyen işlemler, yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dahilinde izlemeye alınmıştır. Bu çerçevede kapsama dahil olan firmalar tarafından, **“Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Veri Formu”**, www.tcmbvergi.gov.tr internet sitesi üzerinden doldurularak sisteme yüklenecektir. **Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Veri Formu'nun** bir örneği sirkülerimiz ekinde de yer almaktadır.

“Sistemik Risk Veri Takip Sistemi”nin işleyişi ile ilgili olarak açıklayıcı bilgiler vermek ve oluşan tereddütleri gidermek amacıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın www.tcmbveri.gov.tr internet sitesinde **“sıkça sorulan sorular”** çalışması yayınlanmıştır. Söz konusu soru cevap çalışmasını sirkülerimiz ekinde bulabilirsiniz.

Buna göre;

✓ S Yönetmelik 17.02.2018 itibariyle yürürlüğe girmiştir. Buna bağlı olarak, mali tablolar üzerinden yapılacak kontroller neticesinde, bildirim yükümlülüğü olup olmadığına dair **ilk inceleme dönemi 31.03.2018 tarihi olacaktır**. Bu çerçevede, Yönetmelik'in 6/3 maddesi uyarınca **ilk veri bildirimleri 31.03.2018 tarihinde sona eren ara hesap dönemini takip eden birinci ayın sonuna (30.04.2018) kadar gerçekleştirilecektir**.

✓ S Bildirim yükümlülüğünün oluşup oluşmadığı **her üç ayda bir kontrol edilecektir**. (31 Mart, 30 Haziran, 30 Eylül, 31 Aralık)

✓ S Herhangi bir üç aylık ara dönemde bildirim yükümlülüğü kapsamına girilirse, yılın tamamı için bildirim yapılması gerekecektir. Örnek: 31.03.2018 tarihinde yabancı para kredileri toplamı 15 milyon ABD doları ve üzerinde olan firmaların borçları, 30.06.2018 hesap dönemi itibariyle belirlenen limitin altına düştüğünde, firmanın bildirim yükümlülüğü 30.06.2018, 30.09.2018 ve 31.12.2018 hesap dönemleri için devam etmekte, 30.03.2019 tarihli hesap dönemi için ise (borcun halen belirlenen limitin altında olması durumunda) sona ermektedir.

✓ S 31.03.2018 tarihinde kapsam dahilinde olunmasa da, örneğin 30.06.2018 itibariyle 15.000.000 ABD Doları limiti aşılmış ise, bildirim yükümlülüğü başlayacaktır. Ertesi takvim yılında 31.03.2019 tarihi itibariyle biten hesap döneminde, 15.000.000 ABD Doları altında kalınması halinde, bildirim yükümlülüğü kapsamından çıkılacaktır.

- ✓ S Yükümlülüğün başladığı tarihten itibaren, **60 gün içinde** denetim sözleşmesinin imzalanması gerekmektedir. Bu durumda **31.03.2018 tarihi itibarıyla kapsama girilmesi halinde, 30.05.2017 tarihine kadar sözleşmenin imzalanmış gerekecektir.**
- ✓ S Yönetmeliğin uyarınca firma, veri bildirimlerini gerçekleştirirken, Sistemik Risk Veri Takip Sistemine girmiş olduğu verileri denetleyecek denetçiyi, sistem üzerinden kullanıcı olarak belirleyecek ve denetçi ile imzaladığı sözleşmenin bir örneğini sisteme yükleyecektir.
- ✓ S Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Veri Formu bilanço, gelir tablosu ve bilanço dışında izlenen hesapların bazı kalemlerinden oluşmaktadır. Söz konusu **verilerin belirlenen finansal raporlama standartlarına uygun ve doğru olarak düzenlenmiş olmasını teminen**, bağımsız denetim yaptırılması talep edilmektedir.
- ✓ S Söz konusu yönetmelik uyarınca denetçi tarafından bildirilen yanlışlıklar firma tarafından **beş iş günü** içerisinde düzeltilerek, sisteme yüklenmesi gerekmektedir.
- ✓ S Yönetmelik uyarınca bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesinde, firmanın yabancı para nakdi kredileri ile dövize endekli kredileri toplamı hesaplanırken, varsa son hesap dönemine ilişkin **Türkiye Muhasebe Standartları'na** göre hazırlanan finansal durum tablosu, Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış finansal durum tablosunun bulunmaması durumunda ise, **vergi mevzuatı** çerçevesinde, kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan bilanço verileri dikkate alınacaktır.
- ✓ S Yönetmelik'in 4 üncü maddesinde tanımlanan finansal raporlama çerçevesi; **bildirimle yükümlü olan firmanın**, 19.12.2012 tarihli ve 2012/4213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Karar uyarınca **bağımsız denetime tabi olması durumunda**, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGG) düzenlemelerine göre uyguladığı **Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını** veya **Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardını**, bunlar dışındaki firmalar için ise, **Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardını** ifade etmektedir.
- ✓ S Bildirim yükümlülüğü Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS) göre hazırlanan finansal durum tablosu üzerinden tespit edilecek ise, burada dikkate alınacak olan "solo" (münferit) finansal durum tablosu olacak, konsolide finansal durum tablosu dikkate alınmayacaktır.
- ✓ S Köprü kredi olarak bilinen, grup şirketlerinde finansal durumu daha iyi olan şirketin banka kredisini temin edip bunu aynen diğer bir şirkete aktardığı durumlarda, banka kredisini temin eden şirketin krediler toplamı 15.000.000 ABD Doları üzerinde, ise bildirim yükümlülüğü oluşacaktır. Bu krediyi birebir aynen aktarıyor olması, yükümlülük dışında olması gibi bir sonuç doğurmayacaktır. Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde, hukuken krediyi alan gerçek ya da tüzel kişi esas alınacaktır. Bu çerçevede, her ne kadar kredi başka bir firmaya aktarılmış olsa da, kredi borçlusu olarak kayıtlı olan firma, bildirimle yükümlü olacak ve veri formunu belirlenen raporlama çerçevesine uygun olarak raporlayacaktır.
- ✓ S Bildirim yükümlülüğü kapsamında olup olunmadığında dikkate alınacak **krediler, finansal sistemden (yurt içindeki ve yurt dışındaki bankalar ve diğer finansal kuruluşlardan) temin edilen nakit kredilerin anapara tutarları olacaktır.** Bilançolarda yer alsa da **faiz tahakkukları dikkate hesaba dahil edilmeyecektir.**

- ✓ S www.tcmbvergi.gov.tr sitesinde Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Veri Formu örneği yayınlanmış olup, sirkülerimiz ekinde de yer almaktadır.
- ✓ S Yönetmelik uyarınca yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetiminin, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetimi de dahil, denetçi tarafından Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu düzenlemelerine uygun olarak izleyen yılın 31 Mayıs tarihine kadar tamamlanması gerekecektir. Bu çerçevede veri formuna yönelik olarak Yönetmelik ve Bağımsız Denetim Standartları'na (BDS) uygun, ayrı bir bağımsız denetim yürütülecek ve veri formunda yer alan bilgilere ilişkin denetçi görüşünü içeren bir denetim raporu düzenlenerek, her yıl 31 Mayıs tarihine kadar sisteme yüklenecektir. Ayrıca Yönetmeliğin 7. maddesinin yedinci fıkrası uyarınca söz konusu raporlar, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu düzenlemelerinde belirlenen süreler içerisinde, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na da bildirilecektir.
- ✓ S Rotasyon uygulaması tüm sözleşmeler için geçerli olup Sistemik Risk Veri Takip Sistemi kapsamında yapılacak olan denetim sözleşmeleri için de geçerlidir. Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 26'ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca denetim kuruluşları ve denetimi üstlenen bağımsız denetçiler üç yıl geçmedikçe; denetim kuruluşları son on yılda yedi yıl, denetimi üstlenen bağımsız denetçiler ile bunların yanında ve denetim kuruluşlarında çalışan denetçiler ise, son yedi yılda beş yıl denetim çalışması yürüttükleri işletmelere ilişkin denetimleri üstlenemeyeceklerdir.
- ✓ S Sistemik Risk Veri Takip Sistemi ile ilgili detaylı bilgilere, www.tcmbveri.gov.tr adresinden veya 444 44 66 numaralı Sistemik Risk Veri Takip Sistemi İletişim Merkezi hattından ulaşılabilecektir

Saygılarımızla,

BİROL CİHANOĞLU
Yeminli Mali Müşavir

(*)Duyularımızda yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem yapmadan önce ve sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için Yeminli Mali Müşavirliğimiz ile iletişime geçebilirsiniz.